



| Guía Docente          |                                                                                                                                                                         |                    |                 |           |
|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------|-----------|
| Datos Identificativos |                                                                                                                                                                         |                    |                 | 2020/21   |
| Asignatura (*)        | Economía Sectorial Europea                                                                                                                                              |                    | Código          | 611G02039 |
| Titulación            | Grao en Administración e Dirección de Empresas                                                                                                                          |                    |                 |           |
| Descriptor            |                                                                                                                                                                         |                    |                 |           |
| Ciclo                 | Período                                                                                                                                                                 | Curso              | Tipo            | Créditos  |
| Grao                  | 2º cuatrimestre                                                                                                                                                         | Cuarto             | Optativa        | 6         |
| Idioma                | CastelánGalego                                                                                                                                                          |                    |                 |           |
| Modalidade docente    | Presencial                                                                                                                                                              |                    |                 |           |
| Prerrequisitos        |                                                                                                                                                                         |                    |                 |           |
| Departamento          | Economía                                                                                                                                                                |                    |                 |           |
| Coordinación          | Nieto Mengotti, Manuel Vicente                                                                                                                                          | Correo electrónico | m.nieto1@udc.es |           |
| Profesorado           | Nieto Mengotti, Manuel Vicente                                                                                                                                          | Correo electrónico | m.nieto1@udc.es |           |
| Web                   |                                                                                                                                                                         |                    |                 |           |
| Descrición xeral      | Técnicas para a análise estrutural de sectores industriais, o posicionamiento competitivo e a formulación de estratexias empresariais en distintos entornos sectoriais. |                    |                 |           |



|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Plan de continxencia | <p>1. Modificacións nos contidos</p> <p>a. ? Non se realizarán cambios</p> <p>2. Metodoloxías docentes que se manteñen Indica as metodoloxías previstas que se manteñen.</p> <p>? Sesión maxistral</p> <p>? Discusión dirixida (computa na avaliación)</p> <p>? Traballos tutelados (con Atención personalizada) (computa na avaliación)</p> <p>? Atención personalizada Metodoloxías docentes que se modifican Indica as metodoloxías que decaen, que se modifican e as que se incorporan (coa a súa descrición).</p> <p>? Proba mixta (non se realizará, xa que a avaliación deste coñecemento se incorpora a metodoloxía dos ?Traballos tutelados?)</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Indica as ferramentas empregadas (Moodle, Teams, etc.). Para cada unha, indica a temporalidade (por exemplo a frecuencia semanal de realización) e descrición de como se desenvolve.</p> <p>? Correo electrónico: Diariamente. De uso pra facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas e facer o seguimento dos traballos tutelados.</p> <p>? Teams: Diariamente. Segundo a necesidade do alumnado. Dispoñen de ?foros temáticos asociados aos módulos? da materia, para formular as consultas necesarias. Tamén hai ?foros de actividade específica? para desenvolver as ?Discusións dirixidas?, a través das que se se pon en práctica o desenvolvemento de contidos teóricos da materia.</p> <p>? Teams: 1 sesión semanal en gran grupo para o avance dos contidos teóricos e dos traballos tutelados na franxa horaria que ten asignada a materia no calendario de aulas da facultade.</p> <p>Teams: De 1 a 2 sesións semanais (ou mais segundo o demande o alumnado) en pequeno grupo (ate 6 persoas), para o seguimento e apoio na realización dos ?traballos tutelados?. Esta dinámica permite facer un seguimento normalizado e axustado as necesidades da aprendizaxe do alumnado para desenvolver o traballo da materia.</p> <p>4. Modificacións na avaliación Indica como queda a avaliación unha vez aplicadas as modificacións, sinalando a metodoloxía (% no peso da cualificación) e a súa descrición. Traballos tutelados (100%): En relación cos traballos tutelados valorarase:</p> <p>? A adecuación metodolóxica das propostas de traballo.</p> <p>? A profundidade do contido.</p> <p>? O dominio das aplicacións utilizadas na elaboración das propostas socioeducativas.</p> <p>? O tratamento dunha linguaxe propia do contexto disciplinar.</p> <p>? A utilización de fontes documentais complementarias e actuais.</p> <p>? A presentación e a claridade da exposición.</p> <p>Observacións de avaliación:</p> <p>Mantéñense as mesmas que figuran na guía docente, agás que:</p> <p>? As referencias ao cómputo da asistencia, que só se realizará respecto das sesión que houbo presencial ate o momento no que se suspendeu a actividade presencial.</p> <p>5. REQUISITOS PARA SUPERAR A MATERIA:</p> <p>- Obter unha puntuación do 50% do peso de cada unha das partes obxecto de avaliación (traballos tutelados).</p> <p>-Entregar e expoñer os traballos tutelados na data que se indique.</p> <p>- A oportunidade de xullo estará sometida aos mesmos criterios que a de xuño.</p> |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## Competencias do título

| Código | Competencias do título |
|--------|------------------------|
|--------|------------------------|



|     |                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| B1  | CB1-Comprender coñecementos na área de estudo que parte da base da educación secundaria general, que apóíandose en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo    |
| B2  | CB2-Saber aplicar os coñecementos ao seu traballo dunha forma profesional e posuír as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de traballo                 |
| B3  | CB3-Saber reunir e interpretar datos relevantes da área de estudo para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.                                                                          |
| B4  | CB4-Transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado                                                                                                                                       |
| B5  | CB5-Desenvolver habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía                                                                                                                                    |
| B9  | CG4-Saber identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, seleccionar e motivar as persoas, tomar decisións en condicións de - incerteza, alcanzar os obxectivos propostos e avaliar resultados                      |
| B10 | CG5-Respectar os dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, respectar a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.    |
| C1  | Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.                                                                                                                                               |
| C4  | Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común. |
| C5  | Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.                                                                                                                                               |
| C6  | Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.                                                                                                                      |
| C7  | Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.                                                                                                                                                                       |
| C8  | Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.                                                                                                          |

| Resultados da aprendizaxe                                                                                                           |  |                        |                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------|----------------------|
| Resultados de aprendizaxe                                                                                                           |  | Competencias do título |                      |
| Saber analizar o grado de rivalidade competitiva dos sectores e a súas implicacións para a xestión da cadea de valor                |  | B1<br>B2<br>B3         |                      |
| Saber identificar e analizar las principais forzas competitivas dos diferentes sectores a partir de información económica relevante |  | B4<br>B5               |                      |
| Saber traballar en equipo e colaborativamente                                                                                       |  | B9<br>B10              | C1<br>C4             |
| Transmitir os valores de esforzo e de traballo e fomentar a iniciativa persoal                                                      |  |                        | C5<br>C6<br>C7<br>C8 |

| Contidos                                                |                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Temas                                                   | Subtemas                                                                                                                                                                       |
| TEMA I: A ECONOMIA SECTORIAL E INDUSTRIAL               | Campos de aplicación da Economía Sectorial<br>Conceptos básicos<br>Evolución da Economía Sectorial, principais enfoques                                                        |
| TEMA 2: FUNDAMENTOS DA ECONOMIA SECTORIAL E INDUSTRIAL. | Teoría de xogos e a súa aplicación na estratexia empresarial e na Económica industrial<br>Comportamento estratéxico e barreiras á entrada.<br>Concentración e poder de mercado |



|                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| TEMA 3: ANALISIS ESTRUCTURAL DUN SECTOR.                    | <p>Caracterización estrutural dos sectores industriais.</p> <p>A Economía das Plataformas dixitais.</p> <p>Os cambios estruturais provocados pola nova competitividade na Economía das Plataformas.</p> <p>Aproximación aos niveis globais de rentabilidade dos sectores industriais.</p> |
| TEMA 4: PROCESO EVOLUTIVO NUN SECTOR.                       | <p>Evolución das forzas competitivas ao longo do tempo.</p> <p>Factores determinantes do proceso evolutivo dun sector</p> <p>Identificación de liñas e factores chave do cambio.</p> <p>Incidencia dos procesos de innovación tecnolóxica.</p>                                            |
| TEMA 5: DISCRIMINACION DE UNIDADES PRODUCTIVAS NUN SECTOR.  | <p>Tipos e factores de posicións particulares e grupos estratéxicos.</p> <p>Factores chave do posicionamento das empresas nun sector.</p> <p>diseño de liñas estratéxicas e avaliación de proxectos de investimento.</p>                                                                  |
| TEMA 6: DIFERENTES MARCOS SECTORIAIS                        | <p>Sectores de nova creacion.</p> <p>Sector maduros.</p> <p>Sectores en declive.</p> <p>Sectores fragmentados.</p>                                                                                                                                                                        |
| TEMA 7: SECTORES GLOBALES.                                  | <p>Tendencias cara á internacionalización e globalización económica.</p> <p>Factores de competitividade para a supervivencia dun sector nun ámbito xeográfico determinado.</p> <p>Estratexias global e de ubicación nuhn área territorial concreta.</p>                                   |
| TEMA 8: POLITICA INDUSTRIAL E COMPETENCIA NA UNION EUROPEA. | <p>Política da competencia na UE: Normas aplicables ás empresas.</p> <p>Comportamentos anticompetitivos: Cáteles e abuso de posición dominante.</p> <p>As restriccións verticais á competencia e os cotratos da distribución comercial.</p>                                               |
| TEMA 9: FOMENTO DA COMPETITIVIDADE E A EMPRESA NA UE        | <p>A política industrial na UE: fomento da competitividade e da empresa</p> <p>Política I+D e fomento da I+D empresarial</p> <p>Marco de incentivos e axudas e rexímenes especiais para as empresas en crisis.</p>                                                                        |

| Planificación                                                                                                            |                       |                   |                                           |              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------------------|-------------------------------------------|--------------|
| Metodoloxías / probas                                                                                                    | Competencias          | Horas presenciais | Horas non presenciais / traballo autónomo | Horas totais |
| Estudo de casos                                                                                                          | B1 B2 B3 B4 B5 B9 B10 | 25                | 25                                        | 50           |
| Seminario                                                                                                                | C1 C4 C5 C6 C7 C8     | 4                 | 0                                         | 4            |
| Proba mixta                                                                                                              | B1 B2 C1 C4 C5        | 6                 | 34                                        | 40           |
| Sesión maxistral                                                                                                         | B1 B2 B3 B4           | 17                | 34                                        | 51           |
| Atención personalizada                                                                                                   |                       | 5                 | 0                                         | 5            |
| *Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado |                       |                   |                                           |              |

| Metodoloxías    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Metodoloxías    | Descrición                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Estudo de casos | <p>Explicaránse casos practicos de análise sectorial e teoría de xogos como complemento das clases maxistrais e das presentacións orais do profesor nas aulas. Realizarase un traballo de análise estrutural dun sector.</p> <p>Recomendacións:</p> <p>1.- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia:</p> <p>1.1. Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informático</p> <p>1.2. Realizarase a través de Moodle ou Team (Office 365), en formato dixital sen necesidade de imprimilos</p> |
| Seminario       | <p>Ralizaranse tutorías de grupo de 15 alumnos por grupo. Comunicarase con antelación o día e a hora de realización das tutorías. Destinaranse a resolución de dudas e a orientación dos estudantes na realización de casos e traballos sectoriales.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                |



|                  |                                                                                                                                                                                           |
|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Proba mixta      | Realizaránse de xeito continuo probas sobre o contido dos temas explicados e comentados cos estudantes. Inclúiran probas obxetivas e probas cortas de exposición, discusión o comentario. |
| Sesión maxistral | Explicación na clase dos diferentes temas coa axuda de transparencias e medios audiovisuais                                                                                               |

## Atención personalizada

| Metodoloxías    | Descrición                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Estudo de casos | Para as dúbidas sobre o desenvolvemento dos traballos dos estudantes sobre a análise estrutura dun sector.<br><br>Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de tutorías compatible coa súa dedicación. |

## Avaliación

| Metodoloxías    | Competencias          | Descrición                                                                                                                                                                                | Cualificación |
|-----------------|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Estudo de casos | B1 B2 B3 B4 B5 B9 B10 | Un grupo de alumnos debe presentar un traballo sobre a temática da análise estrutural dun sector industrial                                                                               | 40            |
| Proba mixta     | B1 B2 C1 C4 C5        | Realizaránse de xeito continuo probas sobre o contido dos temas explicados e comentados cos estudantes. Inclúiran probas obxetivas e probas cortas de exposición, discusión o comentario. | 60            |

## Observacións avaliación

En canto ó exame final e á cualificación na acta, lémbrense os seguintes acordos da Comisión Permanente da Facultade de Economía e Empresa do 6 de xullo de 2011:

Cualificación de non presentado. Corresponde ó alumnado, cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ó 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación acadada.

Condições de realización do exame final. Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información.

Avaliación da oportunidade de xullo. Esta debe realizarse cos mesmos criterios que os utilizados, no seu caso, na avaliación do primeiro ou do segundo cuatrimestre.

Por último, no caso de que ao alumno se lle conceda unha oportunidade de "avaliación adiantada", manterase os mesmos criterios que na oportunidade de xullo

Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: Na primeira e segunda oportunidade,

os criterios de avaliación rexíranse dacordo á realización dunha proba mixta cun peso do cen por cento sobre a cualificación. Consistirá nunha proba na que se inclúiran cuestións teóricas e prácticas nas que os estudantes terán que demostrar ter alcanzado as competencias e os resultados de aprendizaxe da materia.

Os criterios e actividades

de avaliación correspondentes á segunda oportunidade serán os mesmos que os establecidos para a primeira.

## Fontes de información

|                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Bibliografía básica</b>         | Estratexia Competitiva de Michael E. Porter. Un dos textos pioneiros na análise estrutural de sectores industriais e entorno competitivo. Recomendase a lectura do orixinal en inglés. Tamén do mesmo autor, a monumental investigación "La ventaja competitiva de las naciones". Ed. Pirámide 2010 |
| <b>Bibliografía complementaria</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

## Recomendacións



|                                                   |
|---------------------------------------------------|
| Materias que se recomenda ter cursado previamente |
|                                                   |
| Materias que se recomenda cursar simultaneamente  |
|                                                   |
| Materias que continúan o temario                  |
|                                                   |
| Observacións                                      |
|                                                   |

(\*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías